



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

2. Deus Scientiarum Dominus Architecturâ Sacrâ instruit eos quos vocat ex
Nomine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

rentem quoque Salomonis eadem Sapienciã Dominus instruxerat qui filio quoque fuit magister. Nam cum David accepisset schemata & descriptionem universam Templi ædificandi, ipse deinde illa tradidit filio. libro I. Paralip. xxviii *Elegit te (David) Dominus ut ædificares Domum sanctuarii: confortare, & perfice. Dedit autem David Salomoni filio suo descriptionem.*

ARTICVLVS II.

DEUS SCIENTIARUM DOMINUS

Architectura Sacra instruit eos, quos vocat ex nomine

EXEMPLVM habemus in Beseleel. Ecce, inquit, vocavi ex nomine Beseleel. Quod explicans Glossa, His verbis, inquit, paterna DEI erga hominem illum voluntas exprimitur, plena humanitatis & pietatis. Itaque qui DEO cari in paucis, qui Numini peculiariter grati, qui eidem familiares, spiritali divinaque Architectonica implentur à Domino. Hæc enim et ejus generis plura significat loquutio illa, *Vocare, aut nosse ex nomine.* Sic Moyses magna erga DEUM fiduciã dicebat ad Dominum: *Præcipis, ut educam populum istum: & non indicas mihi quem missurus es mecum: præsertim, cum dixeris mihi: Novi te ex nomine, & invenisti gratiam coram me,* Exodi xxxiii. 12. Ubi particula, *Et,* est causalis, quàm rectè resolvas hoc modo, *id est, vel quia invenisti gratiam coram me.* Cui deinde ipse Dominus: *Invenisti gratiam coram me, & te ipsum, novi ex nomine: hoc est, es mihi gratosus.* Chaldæus, *Vocavi te ex nomine:* sensus est, te compellare nomine tuo sum solitus. Quemadmodum bonus Pastor ajebat se proprias oves *vocare nominatim* Joannis x.

LXXII. Interpretes ita phrasim illam exponunt *ὁ ἰδὼς σε παρὰ πάντας: novi te præter omnes: q̄ est idē ac melius te novi cæteris plus, gratia vales apud me, quã ceteri: At nonne*

DEVS omnes novit æqualiter? nonne scientia infinita omnes æque comprehendit? nonne DEUM nihil latere potest? ita est, si sit sermo de *Scientia* seu notitiâ purè, speculativâ; at si practicam attendas, & illam signatè, quæ dicitur *Approbationis*, quosdam solum ea respicit. qui approbantur & diliguntur peculiariter, nempe, illos quos novit, & vocat ex nomine. Significavit igitur paramiali phrasi illa DEUS, Beseleem sibi ceteris magis familiarem, uti & Moysem: quippe, quum non de facie tantum, nec monitu nomenclatoris ut solent Principes plerosque suos subditos nosse, sed de nomine noverit, vocaveritque, quod inter homines est maximè familiare & conjunctissimorum. Sic Deuteronomii secundo scribitur. *DEUS tuus benedixit tibi in omni opere manuum tuarum: novit iter tuum*: id est, approbavit, direxit, favit iter facienti, Chaldæus paraphrasticè: omnia necessaria affatim suppeditavit. Psalmo 1. eodem intellectu, *Novit Dominus viam iustorum*: & altera ad Timoth. secundo, cognovit Dominus, qui sunt ejus, scivit, approbavit, dilexit. Illos igitur donat DEUS cælesti Architectura, quos amat eximie, & familiaritate sua prius est dignatus.

ARTICULUS III.

ARCHITECTUS CHRISTIANUS

Virtutibus præditus,

QUONTIAM proprium est Amoris divini, ut bonos dignosque diligat, & prius, si non sint tales, faciat est enim id ejus potentia, in cujus manu sunt corda hominum, facile colligas, singularem constantissimamque voluntatem illam, qua fertur erga eos: quos ex nomine agnoscere, & vocare dicitur, consistere non posse nisi